

Samir. Zorica 123 @ gmail. com.

Српски језик — II₁, II₂

02.04.2020

НАСТАВНА ТЕМА: СРПСКИ РЕАЛИЗАМ

Милован Глишић „Глава шећера“
(српски реализам)

- приповедач и комедиограф
- бата, писао чланке, уређивао часописе, коректор штампарије, и преводио са француског и руског језика.
- описује: чиновништво (бурокрацију)
зеленаштво
заосталост и распадање (пропадање) села

Разобличава: 1. грамизност власти и чиновника
2. мито, преваре и неморал богаташа

Пише о капетанима, пандурима, писарима, зеленашима, о раздана, трговцима, сиромашним сељацима, поповима и учитељима.

Писао је приповетке и комедије (Подвала и два цванџика)

Глава шећера
Свирај: Мило је отишао,
Рога; Ми смо мило: Францез;
Злобастићу брђу; Мешања после
сироти; Прва брџа и др.

a) социјална проблематика
б) фолклорне сатирике
в) сеоски идиолити живота
Тематика приповетки

Глава шећера (критички реализам)

Тема: Глава шећера као симбол мита и корупције

Проблеми који се описују:

- а) сујеверје
- б) корумпирана власт (капетан Максим Сарнашев и пасионит бучко)
- в) зеленашење (Давид Узловић)
- г) распадање села: Радан Радановић (сељак)

Мотиви: зеленашење, корумпирана власт, мита, корупције, бескрупулозност, пропадање сељака, немощи и бунта

Саже: РАДАН РАДАНОВИЋ се одетио од БРАТА
и УЗИМА од УЗЛОВИЋА 50 ДУКАТА, ОДМАХ МУ СЕ
УРАЧУНАВА 30 ДУКАТА КАМАТА = 80; ЗА РОДИНУ
ДАНА 100 ДУНАТА; ДВЕ 150 ДУКАТА И ОН СЕ
ЗАПЛИЋЕ У МРЕЖУ ЗЕЛЕНАЦА.
РАДАН ПОЧИЊЕ ДА ПИЈЕ И ПОКУШАВА ДА МУ
ПОМОГНЕ КАПЕТАН САРМАШЕВИЋ И КУПУЈЕ ГЛАВУ
ШЕВЕРА (9Х), АЛИ МУ ДОЛАЗИ ДОБОШ ЗА ПРОДАЌУ
КУКЕ (ДОЛАЗИ УЗЛОВИЋ, А РАДАН УЗИМА ПУШКУ И
УБИЈА ГА. ОДВОДЕ ГА У ЗАТВОР, А ДЕВА МУ ПОСТАЌУ
НАДНИЧАРИ БЕЗ ИЧЕРА.

КОМПОЗИЦИЈА: (приповедач у трећем лицу "ОН")

I део: а) РАДАН НА ПОВРАТКУ ИЗ ГРАДА И РАЗГОВОР СА ПРОСРЕСКОМ
б) РАДАН У КАСРАНИ И КАСРАНИНИ РАЗГОВОРУ (КАРАНА У ДУБРА-
ВИ)
в) РАДАН НА ПУТУ КУКЕ У ГЛУВО ДОБА (12^ч - 01^ч) И ДОГАЂАЈ
СА ЦРНИМ ДЕТЕТОМ (ОКРИВЉО ГЛАВУ ШЕВЕРА)

II део: а) КАПЕТАН ^{ЈОВИ КАПЕТАН} ПОСЛАНИ ЈУНО ПРОДАЈЕ ГЛАВУ
ШЕВЕРА (У ОБИЛАЗИ 54 СЕЛА) И У СВАКОЈ СЕЛУ ЈУНО
ЈЕ ПРОДАЈЕ СЕРАЦИМА У ЦЕНОК СЕЛУ, ЈЕР
КАПЕТАН "НЕ ПРИМА МИТО, НЕБО ДА СЕ ДА
ЊЕГОВОЈ ДЕЦИ.
КАПЕТАН И АКСИМ
САРМАШЕВИЋ
ГЛАВА ШЕВЕРА ПОСТАЈЕ СИМБОЛ МИТА И КОРУ-
ПУЦИЈЕ (ПЕРФИДАН НАЧИН)
ПУКАВО, ПРИКРИВЕНО

III део: а) СААЗА КОД ЗЕЛЕНАЦА ДАВИДА УЗЛОВИЋА
б) СТИКА: СУСРЕТ КУМОВА У НОЋИ, НА МОСТУ (СУСРЕТУ СЕ
РАДАН И КУМ МАТО) (КУЛОВАО 9Х ГЛАВУ ШЕВЕРА И
УЗЕО И БАСИО ГЛАВУ ШЕВЕРА ОД КУМА МАТА (БА-
ЧНО У ВОДУ С МОСТА)

IV део: а) РАЗГОВОР ЈУНО "КАРАНА "КОД ДВА ПЕТОЛА" (ПРИПАД КАПЕТАНА М. САРМАШЕ-
ВИЋА)
СА ЦЕЛИМ ЧОВЕКОМ (О ГЛАВИ ШЕВЕРА,
КАКО ГА ЈЕ КАПЕТАН ОШТЕТИО ЗА 20 ДУКАТА, СВАЂА СЕ
КАПЕТАНОМ)
б) ПОЈАВЉУЈЕ СЕ РОБИЈАШ РАДАН (ОН ПИТА ЗА СВОЈЕ,
АЛИ НЕ ЧУЈЕ ОДГОВОР, ЈЕР ГА ОДВОДЕ)

в) ЈУНОВ САГОВОРНИК ЗАВРШАВА ПРИЧУ О РАДАНОУ
(УЗЛОВИЋ РАСПРОДАЈЕ ИМАЊЕ, А РАДАН УБИЈА ЗЕЛЕНАЦИ
УЗЛОВИЋА И ОДЛАЗИ НА РОБИЈУ. КАПЕТАН ДОБИЈА РАДАНОВ
ВЕНЕТОГРАД)

ivan.mladenovic9901@gmail.com

ПИТАЊА:

- 1) Ко је представник корумпиране власти и како "чишта селаке" на перцидан начин?
- 2) Како вредни селак Радан улада у мрежу збога његова узгојивања?
- 3) Како власт и чиновничтво в. спреми уништавају селаке?
- 4) Где се налази интелигенција (попови, учитељи на почетку приче професор)?
- 5) Да ли неко може да помогне нежном селаци да изађе из тешке ситуације? Да ли распадом породичне задруге село има шансу да опстане?
- 6) Власт (чиновници, бирократија = себични и грмзивци, склони нечасним радњама) су у сталном сукобу са селом које због такве власти пропада. Опиши представнике власти: Капетана Мажена Савишевића (изглед и понашање) и лукавог Ђуки

Ivan. mladencic 9901@gmail.com